

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven
- Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1 Situering van de maatregel

1.1. Bevoegdheidsoverdracht n.a.v. de Zesde staatshervorming

De bijzondere wet van 6 januari 2014 betreffende de Zesde Staatshervorming geeft een bevoegdheidsoverdracht aan de gewesten voor een aantal bevoegdheden die betrekking hebben op outplacement naar de gewesten overgeheveld.

Eén van die bevoegdheden is het recht op een outplacementaanbod voor ontslagen werknemers van 45 jaar en ouder zoals voorzien in Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82bis van 17 juli 2007, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002. Het Generatiepact (december 2005) zette het recht op outplacement voor oudere werknemers op de kaart en dit met het oog op het langer aan de slag blijven. Het recht op een outplacementaanbod voor ontslagen werknemers van 45 jaar en ouder werd ingevoegd in de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers. Het betreft hier een individueel ontslag, te onderscheiden van een collectief ontslag bij herstructurering.

Art. 13 van de wet van 5 september 2001 voorziet dat onder bepaalde voorwaarden de werkgever aan een werknemer die minstens 45 jaar is op het tijdstip van het ontslag outplacement moet aanbieden. Wanneer de werkgever verzaakt aan het verplicht outplacementaanbod, moet de ontslagen werknemer hem in gebreke stellen. Blijft de werkgever in gebreke, dan kan de directeur van het RVA werkloosheidsbureau beslissen dat hij een 'bijdrage' (boete/sanctie) moet betalen. Het koninklijk Besluit van 23 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 15 en 17 van de wet van 5 september 2001 stelt het bedrag van de sanctie vast op 1.800 € (1.500 € verhoogd met 300 € financiële en administratieve lasten). De 'boete' heeft het karakter van een burgerlijke sanctie, het gaat niet over een

strafrechtelijke sanctie. Deze bedragen worden geïnd door de RSZ, die deze doorstort naar het hoofdbestuur van de RVA. Sinds 1 januari 2015 ontvangt de Vlaamse overheid (cfr. gewestelijke opdrachtenbegroting) deze inkomsten.

De ontslagen werknemer heeft ondanks het feit dat zijn werkgever in gebreke blijft, toch recht op een geldig outplacementaanbod. In de huidige wetgeving wordt dit vandaag geregeld via een outplacementcheque, die de ontslagen werknemer hiervoor kan aanvragen bij RVA. De RVA financiert en de werknemer kan een outplacementbegeleiding naar keuze kiezen bij een private dienstverlener van outplacement. De inkomsten van de sanctie worden toegewezen aan het outplacement van de werknemers die niet genoten van de outplacementbegeleiding.

1.2. Inhoud van de hervorming

Vlaanderen wenst het mechanisme van een sanctie opgelegd aan werkgevers, die in gebreke blijven, te behouden en dit wat betreft het recht op outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen. De sociale partners hebben, in een (op eigen initiatief) geformuleerd advies van 3 april 2017, zich ook uitgesproken in deze richting.

Het voorliggend voorontwerp van decreet legt de rechtsgrond vast voor het opleggen en innen van een sanctie ten aanzien van de werkgever en vervangt art. 15 van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers.

Het decreet geeft een delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden, de hoogte, de procedure en de nadere regels vast te leggen in verband met de bijdrage ten gunste van het Vlaams gewest, die de werkgever verschuldigd is wanneer vastgesteld wordt dat hij zijn verplichtingen niet heeft nageleefd inzake het aanbieden van outplacement in het kader van de bijzondere regeling voor werknemers van 45 jaar of ouder tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest.

In het decreet kan nog niet vermeld worden welk onderdeel van de Vlaamse administratie bevoegd is. Daarom dat bij uitvoeringsbesluit zal worden vastgelegd dat het Departement WSE bevoegd zal worden voor het opleggen en innen van de sanctie.

Vlaanderen neemt eveneens de bevoegdheid op om een outplacementaanbod te voorzien voor de werknemers die slachtoffer zijn van de werkgever in gebreke. Dit luik wordt opgenomen door VDAB en de rechtsgrond hiervoor werd elders geregeld (zie opgenomen in het decreet Wijkwerken, artikel 55; goedgekeurd door het Vlaams Parlement op de plenaire zitting van 5 juli 2017). Op dit moment reikt de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening een outplacementcheque uit aan de rechthebbenden. In de toekomst wordt het systeem van de outplacementcheque vervangen door een outplacementaanbod binnen het Sociaal Interventiefonds. In de BVR in voetnoot vermeld ¹ (principiële goedgekeurd op VR 7/7/17) wordt het toepassingsgebied hiervoor vastgelegd.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 2°, e), van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

2. BESPREKING ADVIEZEN

2.1. Advies van de SERV

De SERV bracht haar advies uit op 30 oktober 2017. De SERV stemt in met het voorontwerp van decreet. Ze spreekt zich met het oog op het Besluit Vlaamse regering, die uitvoering zal geven aan dit decreet, in haar advies uit over een wenselijke hoogte van sanctie op het huidige niveau van de sanctie.

2.2. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht advies nr. 62.438/1 uit op 6 december 2017.

- 1) De Raad van State vraagt om bij de toelichting van artikel 1 in de nota Vlaamse Regering en in de Memorie van Toelichting de verwijzing naar de rechtsgrond, die de gewesten bevoegd maken inzake de aangelegenheden van outplacement, te wijzigen van artikel 6, § 1, IX, 7° naar artikel 6, § 1, IX, 12° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Wij hebben dit aangepast.
- 2) Tenslotte vraagt de Raad van State in het Artikel 3 de verwijzing naar de wet van 8 mei 2014 te vervangen in de verwijzing naar de wet van 31 juli 2017 en het punt 25° te vervangen door het punt 26°. Wij hebben dit aangepast.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

3.1. Vereiste kredieten

De geïnde bedragen kunnen toegerekend worden aan het huidige begrotingsartikel JB0-9JDGAH-OW 'Ontvangsten werking en toelagen – Handhaving werkbeleid'. Vanaf 2018 wordt dat (ten gevolge van de implementatie van de prestatiebegroting) JB0-9JDGAAE-OW 'Thema-overschrijdend – Ontvangsten administratieve geldboeten'.

3.2. Financiële weerslag van het voorstel

Op basis van de gegevens die we van de RVA en RSZ ontvingen, bleef het aantal werkgevers dat een sanctie opgelegd krijgt beperkt en daalt het aantal over de recente jaren. De middelen die gegenereerd worden uit deze maatregel blijven dan ook zeer beperkt.

In 2016 ging het slechts over 2 werkgevers (RSZ inde 5.897,50 €). In 2015 ging het nog over 12 werkgevers met een sanctie (inning van 23.354,61 €); in 2014 over 21 werkgevers (inning van 36.842,97 euro). Tot en met eind juli 2017 betrof het 1 werkgever en inde de RSZ 1.800 €.

3.3. Advies van de Inspectie van Financiën

Op 7 september 2017 verstrekte de Inspectie van Financiën een gunstig advies met opmerkingen. IF merkt op dat er een oplossing moet gezocht worden om de inkomsten van de sanctie van de werkgever aan te wenden voor de financiering van het outplacementaanbod (is de huidige federale regeling). Tegelijk merkt IF op dat van de budgettaire opbrengst van de sanctie niet veel moet verwacht worden (in 2016: 5.897 euro jaarlijks). We argumenteren tegen het voorstel van IF dat de opportuniteitskost om een interne transfer te organiseren tussen het departement WSE, die de sanctie zal innen en VDAB, die het outplacement zal aanbieden, gezien de uitermate beperkte inkomsten van de sanctie, niet opweegt tegenover de inspanning die geleverd dient te worden om deze financiële interne stroom te organiseren. Hiermee wordt aangesloten bij het algemeenheidsbeginsel van de begroting, waarbij er, tenzij uitzonderlijk, geen onderlinge compensatie is tussen ontvangsten en uitgaven.

3.4. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 29 september 2017.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

6.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/283 van 30 augustus 2017.

6.2 Reguleringsimpactanalyse

Voorliggend voorstel van maatregel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse wegens ontbreken van beleidsvrijheid (zie supra- inhoudelijke situering).

6.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregel

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de administratieve lasten.

6.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

6.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, te machtigen het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van decreet;
- de memorie van toelichting;
- - het advies van de SERV, dd. 30 oktober 2017;
- - het advies van Raad van State nr. 62.438/1 dd. 6 december 2017.